

In vogelvlucht

nieuws
brief

nummer 15 - zomer 2008

Hospice De Vier Vogels: Een huis met liefde en aandacht voor stervenden

van de coördinatoren

Hospice wordt steeds bekender

We zitten goed in de stroom in de eerste helft van 2008.

In de opnames van bewoners is continuïteit te zien, de kamers zijn voortdurend bezet, met kleine tussenpozen die nodig zijn om ons voor te bereiden op een nieuwe bewoner.

Het is duidelijk dat het bestaan van hospices algemeen bekend is geworden; op het moment dat iemand ongeneeslijk ziek blijkt te zijn, wordt gezocht naar een goede plek om te kunnen sterven.

Wij worden gevonden via internet, via de huisarts of via een kennis die weet van ons bestaan. Alle ziekenhuizen in de omgeving kennen De Vier Vogels en weten dat het goed is bij ons, juist in de moeilijke momenten van afscheid moeten nemen van elkaar en van het leven. De goede verzorging en aandacht van het hele team van vrijwilligers, verpleegkundigen, huisartsen en coördinatoren deed een bewoonster verzuchten: "ik lijk hier wel de koningin".

~ de wondertjes waar we altijd weer dankbaar voor zijn ~

Met het aantal vrijwilligers zaten we even krap, net genoeg, maar niet voldoende om de vakantieperiodes door te komen. Juist op dat moment belden er maar liefst zes mensen tegelijk om zich aan te melden als mogelijke vrijwilligers.

De wondertjes waar we altijd weer dankbaar voor zijn.

Dit jaar zijn nieuwe scholingen van start gegaan.

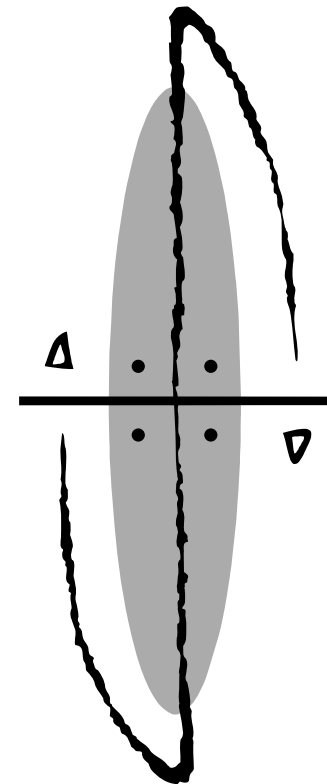
Via Stavoor vonden we een basiscursus waar zes vrijwilligers aan deelnamen. Zeer verrijkend en een goede basis om op verder te gaan.

De vraag naar intervisiegroepjes is beantwoord met werkontmoetingen in drie dagdelen onder leiding van Cintha van den Toorn.

Twee groepjes van zes mensen hebben hierin de verdieping van hun werk mogen meemaken. In het najaar gaan we hier zeker mee verder.

Deze zomer vertrekt onze plaatsvervangend coördinator Ineke Koedam. Na drie jaar als vrijwilligster en 2 jaar als coördinator gewerkt te hebben vindt zij het nu tijd om haar bakens te verzetten en haar eigen praktijk in afscheidsbegeleiding en rouwverwerking uit te breiden.

Wij zullen haar missen en hopen op een goede vervanging.

hospicerothd a m

Deze nieuwsbrief is een uitgave van
de Stichting Hospice Rotterdam
Mathenesserlaan 424-b
3023 HE Rotterdam
telefoon 010 244 95 52
fax 010 244 95 54
www.hospicerotterdam.nl

Bestuur:

Mr. C.W. de Monchy, voorzitter
E. Pierhagen, penningmeester
Mr. M. van der Lugt, secretaris
W.A. Corbeth
Mr. M.J. Leemreis-Hoelen
F.L. Reijnders (huisarts)

Redactie Nieuwsbrief:
PR-groep Hospice

Lay-out:
Tan en de Jong

Tuin geeft hospice ruimte

Wie het hospice De Vier Vogels bezoekt raakt niet uitgesproken over de bijzondere sfeer in het huis. En wat geldt voor het huis, geldt al evenzeer voor de tuin. Die is in de loop der jaren onder de liefdevolle handen van Thérèse van Tilburg gegroeid tot een oase van rust.

Begin dit jaar is de tuin, dankzij een gift van de Remonstrantse Gemeente Rotterdam, opgehoogd en gerenoveerd. Daardoor kunnen rolstoelen gemakkelijker naar buiten. Thérèse: "Het was nog niet makkelijk om mensen voor het werk te vinden en we zijn erg tevreden met het bedrijf dat hier heeft gewerkt. Ook de stratenmakers waren onder de indruk van het hospice. Alle planten, behalve de grote struiken, moesten uit de grond. We sjouwden ze naar de ene kant van de tuin als de andere kant werd opgehoogd. Ze zijn allemaal teruggeplant en ze hebben het overleefd! Het was heel spannend om te zien wat waar opkwam, want de planten waren, midden in de winter, natuurlijk kaal."

Vredigheid

Dat is nu wel anders. De tuin, met zon- en schaduwplekken, staat in volle bloei. Vogels bewonen de nestkastjes, baden in hun waterbad en drinken bij de daarvoor aangelegde plekken. Bewoners kunnen rustig in een hoekje zitten met hun familie, vrijwilligers blazen er even uit. Thérèse: "De tuin geeft het huis meer ruimte. De buitenlucht de planten en bomen, een stil plekje om te zijn en te ontmoeten; 'vredig' komt in me op. Soms moeten mensen even naar buiten. Er is nu een bewoonster die het heerlijk vindt om de planten water te geven. Als het zo uitkomt dekken we hier een tafeltje, zodat een bewoner buiten kan eten. En als er studiedagen zijn brengen de deelnemers de pauzes graag in de tuin door." Thérèse maakt van alles mee als ze aan het werk is in de tuin. Ze praat ook veel met bewoners en familieleden: "Via de planten ontstaat er een gesprek. Een bewoner die veel

van vogels hield heeft zijn zwager een houder voor vogelvoer laten maken. Sommigen geven potten cadeau uit hun eigen tuin." En Thérèse is heel blij met de eindelijk bloeiend blauwe regen. Ook dat is een bijzonder verhaal: "Ik had het al jaren geprobeerd met blauwe regen, maar die wilde maar niet bloeien. Toen overleed een bewoonster die de tuin iets wilde schenken. Een nabestaande vroeg mij wat we graag wilden en ik vertelde over mijn gebrek aan succes met die plant. Wat bleek: de overleden vrouw was dol op blauwe regen en haar kist was overdekt met de

bloemen uit haar eigen tuin. Dus de keuze was niet moeilijk; we kregen een blauwe regen en op dit moment staat die te bloeien."

Wensen

De tuin is prachtig, maar er zijn nog wel wensen. Het schuurtje is aan het verzakken; er zou eigenlijk een nieuwe, praktischer schuur moeten komen. En daarnaast zou dan een mooie plek zijn voor een overdekt terras, om even te schuilen bij regen, of in een koudere periode rond een vuurtje te zitten. Thérèse: "Hopelijk komt daar ooit geld voor."

Thérèse in 'haar' tuin

Kleine projecten

Na acht jaren van intensief gebruik zijn in ons huis allerlei zaken aan vervanging toe. Dankzij enkele substantiële giften hebben we een paar grote wensen kunnen verwezenlijken. Zo kregen we nieuwe bedden en fleurig beddengoed, een nieuw alarm-belsysteem en heeft de schilder de woonverdieping prachtig opgeknapt. Maar er blijven ook nog enkele kleine wensen op het lijstje staan, zoals:

- serviesgoed en bestek voor het vernieuwde gastenkeukentje € 200
- een nieuwe geluidsinstallatie voor de huiskamer € 300
- een kamerfontein voor de serre € 180

Heeft u interesse om aan één van deze projecten bij te dragen, neemt u dan contact met ons op.

Verandering verpleegkundige zorg

De reorganisatie bij Thuiszorg Rotterdam heeft bij het hospice geleid tot een positieve verandering in de verpleegkundige zorg. In het verleden waren bij Thuiszorg de nacht- en dagzorg twee gescheiden organisaties. Door de samenvoeging heeft De Vier Vogels nu een vast team van vijf verpleegkundigen.

De voordelen zijn groot: de vijf kennen elkaar, spreken elkaar ook op hun 'thuisbasis' aan de Heemraadsingel en kunnen elkaar gemakkelijk vinden voor het overdragen van hun werk.

De planning van de verpleegzorg gebeurt in het kantoor van Thuiszorg. De verpleegkundigen in huis vormen een echt team, zodat de zorg tijdens de dag mooi aansluit op de nacht en andersom. Irene Borgstein werkte al langer bij De Vier Vogels, Marieke Landuyt kende het hospice al als invalster. Ana Lopes, John Geelen en Saskia Emanuelson zijn de nieuwe krachten. De dagverpleging is in handen van Irene en Marieke.

De anderen werken meestal in de nacht en één weekeind per maand tijdens de dag.

Hospicecoördinator Simone de Kuyper over de vernieuwing: "We zijn erg blij met de grote inzet en betrokkenheid van het team. Het is belangrijk in een hospice dat er een sfeer van veiligheid en vertrouwen heerst. Door de dagzorg met de nacht te verbinden is die er nu, dat horen we ook terug van bewoners en vrijwilligers. Er wordt goed aan-gevoeld wat nodig is. De stabiliteit van het werk is gegroeid. Voorheen ging de overdracht grotendeels via de dossiers, dus schriftelijk. Nu gaat dat ook per telefoon, waardoor de overdracht veel soepeler verloopt. Ze bespreken met elkaar de details van de zorg."

Het hospice werkt ook aan verdere versterking van de teamgeest. Simone: "Twee keer per jaar is er groot overleg, van de coördinatoren, de verpleegkundigen en Thuiszorg. We bieden dan ook iets extra's aan, bijvoorbeeld een workshop werken met etherische olieën. En daarna eten we met elkaar, waarbij ieder een gerecht meebrengt. Dat werkt

vlnr: John, Anna, Irene, Marieke, Saskia

verbindend, we leren elkaar beter kennen én het is heel gezellig!."

Hoe werkt het team?

Als verpleegkundigen geven we palliatieve zorg, dat wil zeggen dat we niet alleen aandacht hebben voor de lichamelijke klachten waarmee bewoners tijdens hun ziekte te maken kunnen krijgen, maar ook voor de psychische, sociale en spirituele vragen die zich bij de bewoner en de mantelzorger kunnen voordoen. Dagelijks stemmen we de zorg met hen af en spelen in op de vraag en behoefte. We (ver)zorgen, luisteren, signaleren, observeren, handelen, overleggen, geven ruimte. Samen met de huisarts, de coördinatoren en de vrijwilligers streven we naar een zo waardig mogelijk ziekte- en sterfbed voor de bewoner en naar kwaliteit van leven tot het laatste moment in een veilige, rustige en liefdevolle omgeving. Naast onze zorg voor de bewoners ondersteunen we ook de vrijwilligers. We geven de cursus "Handen aan het bed", waarin de vrijwilligers leren en oefenen hoe ze een bewoner kunnen helpen bij de verzorging.

Waarom het hospice?

Irene Borgstein: *Mogen werken in een mooi, liefdevol huis. Het werk is heel boeiend, omdat elk mens op zijn eigen manier het stervensproces meemaakt en het elke keer weer uniek is. Het geeft voldoening, omdat er tijd en ruimte is om ons mooie vak met al zijn facetten uit te oefenen, waardoor het mogelijk is om optimale zorg te geven.*

Ana Lopes: *"Werken in het hospice is voor mij een uitdaging. Ik kan mij daar verder verdiepen in het verpleegkundig beroep. Het is een leerzame en rijke ervaring."*

John Geelen: *"Mijn keuze om in het hospice te gaan werken is geboren vanuit de vraag hoe het is om met mensen te werken in hun laatste levensfase. Het is geweldig om met alle vrijwilligers samen te werken en samen een doel neer te zetten, ieder met zijn eigen visie, waarden en achtergrond."*

Marieke Landuyt: *"Wat ik als het meest prettig ervaar aan het werken in het hospice is de tijd en de rust die je hebt om de bewoners te verzorgen. Alles is er op gericht om echt goede zorg te verlenen en er wordt oprecht naar gestreefd om hierin geen concessies te doen. Verder vind ik het bijzonder om te werken bij mensen die het leven aan het loslaten zijn."*

Saskia Emanuelson: *"Ik was al een tijdje op zoek naar een nieuwe uitdaging. Via Zorgwerk kwam ik bij het hospice terecht. In één woord: geweldig. Het werk, de mensen, de sfeer; ik voel me hier thuis."*

Berichtjes in de kantlijn

Kunsthospital Motel Mozaïque

Op 12 april 2008 hield Motel Mozaïque een kunsthospital met een maatschappelijk bewust tintje. Op een aantal plaatsen in Rotterdam was er aandacht voor (beeldende) kunst, muziek, dans. Het maatschappelijke thema was Gastvrijheid in de Gezondheidszorg. Naast enkele instellingen vanuit de Gezondheidszorg was ook ons hospice present. Wij mochten ons verheugen in een brede en serieuze belangstelling voor ons werk.

Symposium Leven met Sterven

Op 25 april 2008 vond in Driebergen het symposium Leven met Sterven plaats over vergankelijkheid, onthechting en liefde voor het leven. De belangstelling voor het symposium, georganiseerd door het Davidhuis in Rotterdam in samenwerking met het Forum Gezondheidszorg, was groot. Naast een flink aantal deelnemers vanuit ons huis was hospice De Vier Vogels ook aanwezig met een informatie-tafel. Vanwege de overgrote belangstelling zal op 24 oktober 2008 een tweede dag worden georganiseerd met dezelfde sprekers en onderwerpen. Voor informatie en inschrijving www.davidhuis.nl.

Sportief uitje

Het jaarlijkse uitje voor vrijwilligers en medewerkers van het hospice had dit jaar een sportief karakter: een fiets-puzzeltocht door Midden-Delfland. Op 31 mei stapten 36 vrijwilligers op de fiets om na twee uur in de polder tenslotte uit te komen bij het Museum Oud-Overschie "De Hoop doet Leven". Na bezoek aan het buitenmuseum, een hapje en drankje en een heerlijke maaltijd keerde iedereen voldaan huiswaarts.

Rectificatie

In het jaarverslag 2007 zijn per abuis op pagina 13 de namen van twee verpleegkundigen vermeld die niet meer in het hospice werken: Ine Schraevesande en Josien van Sandick. De auteurs van dit deel van het jaarverslag zijn Irene Borgstein en Marieke Landuyt.

Hopeloze puinhoop

Met verbijstering heb ik de afgelopen weken het gedrag van een waterhoentje aanschouwd onder een bootsteiger in Delfshaven.

Met enorme krachtinspanning - bijna had ik bovenmenselijk geschreven - is het vogeltje bezig met het bouwen van een nest. Maar in plaats van takjes verzamelt het stukjes plastic, bekertjes, blikjes, draagtassen en alles wat onachtzame lieden in het water gooien. In de genen van de waterhoen zit een aloud systeem hoe een nest te bouwen. Maar deze beproefde systematiek gaat niet op voor slap plastic. Takjes laten zich vlechten, zodat ze golven en wind kunnen weerstaan. Probeer dat eens met een tas van Albert Heijn. Iedere boot die passeert en voor wat golfslag zorgt, laat het bouwwerk als een goedkope pudding in elkaar zakken. Maar de hoen, de ocharme oen, gaat onverdroten verder. Alle losse eindjes afval raapt-ie weer bij elkaar en het werk begint opnieuw. De veelkleurige chaos die op een nest moet lijken, is onbegonnen werk. Dwangneurotisch gaat hij te keer, cirkelend om zijn onmogelijke nest, waar geen vrouwtjeshoentje trek in heeft. Zielsalleen verricht hij zijn dagelijkse werk, mopperend in zichzelf. Maar schijnbaar onvermoeibaar.

En waterhoenpsychiaters zijn er niet.

In kranten en op radio en tv weerklinkt iedere dag de klacht over de klimaatverandering die wij mensen veroorzaken. Dat het steeds warmer wordt hier en dat het water stijgt. Straks ligt Amersfoort aan Zee. Het waterhoentje heeft daar geen last van. Maar onze slordigheid en ongeïnteresseerd ingrijpen in de alledaagse natuur, om de hoek, op straat, in de haven, brengt de waterhoen echt in grote problemen. Gewoon de kluts kwijt.

Bijna-president Al Gore gaat er geen film over maken. Te weinig drama. Geen afkalvende ijsbergen die je magnifiek in beeld kunt brengen. Maar een ploeterend waterhoentje dat buiten het zicht van passanten probeert te overleven in omstandigheden die hij niet de baas kan.

Dat is droevig genoeg voor een stukje in een hospiceblaadje en morgen laten we het boterhamzakje weer slingeren. Om de situatie modern samen te vatten - in zes woorden, kort en hevig, zo doe je dat anno 2008: zakje, takje, kluts kwijt, fatsoen foetsie.

Jan Greijn

Van de penningmeester

In de afgelopen winter-nieuwsbrief deden wij een oproep voor het werven van donateurs; daaruit kwamen 14 nieuwe leden van onze vriendenkring voort. In het afgelopen halfjaar (t/m 31 mei) kwamen maar liefst 23 schenkingen en giften van families van (oud)bewoners bij ons binnen. Heel veel dank aan al deze weldoeners!

Elke euro blijft welkom

We blijven hopen op nieuwe donateurs en herhalen daarom onze eerdere oproep: kent u mensen in uw omgeving die geïnteresseerd zouden kunnen zijn in ons werk en ons willen steunen?

Vanaf € 20 per jaar is men al lid van onze vriendenkring.

Ons **gironummer** is **35254**, op naam van Stichting Hospice Rotterdam.

Betaalt u elektronisch? Vergeet u dan niet uw adres en reden van betaling te vermelden, zodat wij u kunnen bereiken en bedanken.